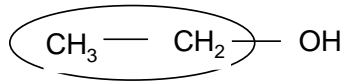

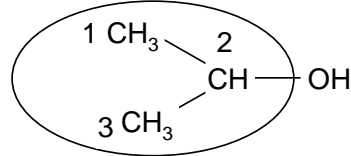
Täiendavaid teemasid koolikeemiale II: näited ülesannetest

Näide 1. Orgaaniliste ühendite nomenklatuur

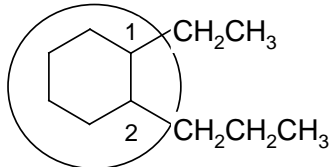
Leida tüviühend ning anda ühendite nomenklatuursed nimetused:

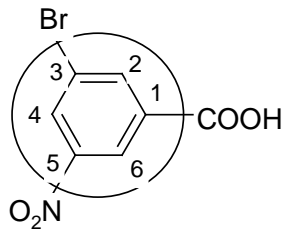
etanool

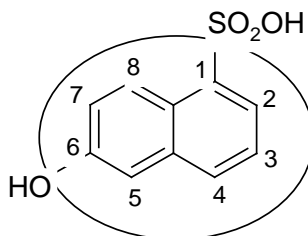
propan-2-ool

1-etiül-2-propüül-tsükloheksaan

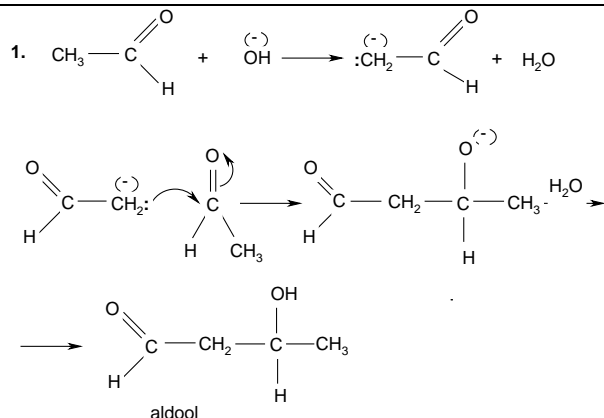
3-bromo-5-nitrobenseenkarboksüülhape
e.3-bromo-5-nitrobensoehape

6-hüdroksünaftaleen-1-sulfoonhape

Näide 2. Orgaaniliste ühendite funktsionaalsed rühmad, I osa.

aldoolkondensatsioon (karbaniooni nukleofiilne liitumine karbonüülrühmale):

Näide 3. Reaktsioonikineetika.

Reaktsiooni aktivatsioonienergia $E^* = 40 \text{ kJ/mol}$. Kui palju peab tõstma temperatuuri võrreldes 300 K-ga, et reaktsiooni kiirus suureneks 1000 korda?

Lahendus. Asendame võrrandis (15)

$$\ln 1000 = \frac{40.000}{8,31} \left(\frac{1}{300} - \frac{1}{T} \right).$$

Avaldame otsitava temperatuuri pöördväärtuse

$$\frac{1}{T} = \frac{1}{300} - \frac{6,9 \cdot 8,31}{40.000} = 0,00333 - 0,00143$$

ja leiame $T = 526 \text{ K}$. □

Näide 4. Elektrolüütide lahused. pH.

Arvutada 0,2 M metaanhappelahuse pH ja α , kui $K_h = 1,8 \cdot 10^{-4}$.

$$[H^+] = \sqrt{K_h \cdot c_h} = \sqrt{1,8 \cdot 10^{-4} \cdot 0,2} = 6,0 \cdot 10^{-3}$$

$$\text{pH} = -\log 6 \cdot 10^{-3} = -\log 6 - \log 10^{-3} = -0,78 + 3,00 = 2,22$$

$$\alpha = \sqrt{\frac{K_h}{c_h}} = \sqrt{\frac{1,8 \cdot 10^{-4}}{0,2}} = 3 \cdot 10^{-2} = 0,03 \text{ ehk } 3\%.$$